

מועצת התנועה

ספטמבר 2022

פעילות הביקורת

2020-2022

חברי ועדת ביקורת יוצאת

גבי גרינפלד – יו"ר

זילפה יוז

מיכל קייט

אריק יחיאלי

איתן פרנקל

מבקר התנועה היוצא

אלי גולדמן

הועדה דנה בדוחות הביקורת הבאים:

- * המוסד לבוררות – מפעלות התנועה הקיבוצית בע"מ (ח"פ)
- * הסדרים פנסיונים – תאגידים שונים
- * שכר בתקופת הקורונה – תאגידים שונים
- * גביה – תאגידים שונים
- * משאבי אנוש ושכר – תאגידים שונים
- * רכש והתקשרויות – תאגידים שונים
- * מימון בחירות למזכ"ל – כללי – התנועה הקיבוצית אגו"ש מרכזית בע"מ
- * מעקב המלצות הביקורת ומעקב החלטות התנועה

המוסד לבוררות וגישור

- למוסד מגיעות פניות ישירות או פניות שמופנות על ידי מחלקות התנועה, בעיקר בנושאי פרט. הפניות מטופלות על ידי מנהלת המוסד אשר מבצעת בדיקה מקדימה ומיצוי הליכים פנימיים בקיבוץ במטרה לסיים המחלוקת. בנוסף, המוסד שותף בתהליכים לבניית הסכמות בארגונים הקשורים לתנועה הקיבוצית בנוסף לקיבוצים.

עיקרי הממצאים (במועד הביקורת):

- החל משנת 2016 עליה של כ- 35% בפעילות שמסתיימת בהסכם גישור או פסק בוררות.
- כ-30% מהפניות לבוררות מסתיימות ללא פסק בוררות.
- תהליך הגביה אינו מוסדר ולוקה בבקרות.
- דרישות התשלום מנוהלות ב"וורד". נמצאו ליקויים ברציפות, דרישות עם אותו מספר מסמך וביטול דרישות ללא תיעוד תומך.

המלצות:

- על גזברות התנועה לבצע בקרה מדי תקופה על גיול החובות של המוסד מול דרישות התשלום.
- יש להשתמש במערכת שאינה מאפשרת הקשה עצמית של מספר דרישת התשלום ומפיקה דוחות בקרה.
- לרשום על גבי העתק דרישת תשלום שבוטלה את סיבת הביטול לבקרה ומעקב.

הסדרים פנסיוניים

שני מיליארד שקלים שמקורם בהפרשות פנסיוניות של עובדים בישראל אינם משויכים לחשבונותיהם של העובדים. לתנועה הקיבוצית אין מנהל הסדר פנסיוני, הפעילים הם חברי קיבוצים בעלי ותק תעסוקתי ומגיעים עם הסדרים פנסיוניים שקיבוצם מנהל או מקום עבודתם הקודם הסדיר עבורם.

עיקרי הממצאים (במועד הביקורת):

- מנהל הכספים ממונה מקצועית וארגונית על הגזברית ושניהם חותמים על הוראת המס"ב.
- לא עלה בידי הביקורת לקבל הסכם העסקה של עובד בכיר.
- התערבות ידנית בחישובים בעקבות הוראת מנהלים גרמה לליקויים בהפרשות לשני עובדים.

עיקרי ההמלצות:

- חתימה על הוראות תשלום תעשה על ידי שני מורשי החתימה שאינם תלויים ביניהם.
- יש לוודא קיומן של כל הסכמי העסקה, מעודכנים למשרות הנוכחיות, היקפים, הגדרת תפקיד וכיוצ"ב.
- יש לחזק את הבקורות בכל מקרה של התערבות ידנית בתהליך השכר על ידי מנכ"לית התנועה.
- לבחון יצירת קשר עם יועץ פנסיוני שיבדוק את ההסדרים הפנסיוניים של הפעילים/ עובדים בסיבסוד התנועה לאלה המעוניינים בכך.

שכר בתקופת הקורונה

בישיבת הנהלת התנועה מיום 19/03/20 אושר מנגנון לניהול העסקת עובדים ופעילים כשבהקדמה נקבע כי נערכים לתקופה שמשכה לא ידוע שבה נידרש לצמצם בהוצאות ובכלל זה צמצום בהוצאות העסקה.

עיקרי ההמלצות :

הביקורת בחנה את קיומה בפועל של ההחלטה ולהוציא ליקויים שאינן קשורים למשבר הנוכחי נמצא כי הביצוע תאם את הנחיות ההנהלה והקיף את כל העובדים במידה שווה והוגנת.

הליקויים שנמצאו מתייחסים לקיום החלטות המועצה ביחס לשכר בלי קשר לעיתוי הנוכחי אלא בבסיס ההסכמים וביצועם.

יש להסדיר את הליקויים ולעמוד בהחלטות המועצה ובכל מקום שעולה צורך לחרוג מההחלטות יש לקבל את אישור המועצה.

גביה

מערך הכספים בתנועה כולל את מחלקת הנהלת החשבונות אשר נותנת שירותים לארבעה תאגידים הנמצאים בבעלות או שליטה מלאה של התנועה לרבות התנועה הקיבוצית נכסי תרבות בע"מ (חל"צ) (להלן: "נכסי"), מפעלות התנועה הקיבוצית בע"מ (להלן: "מפעלות"), מוסדות חינוך ותרבות של ברית התנועה הקיבוצית (ע"ר) (להלן: "הברית") וכן לחלק ממפעלי תרבות מיוחדים (ע"ר) (להלן: "מפעלי").

עיקרי ההמלצות :

- להפיק או לבחור פנקסים בודדים לכל תאגיד, לרשום אותם בטבלה למעקב ולהשתמש רק בהם תוך ניהול מדויק של מילקח, מועד החזר, מספר קבלה שנעשה שימוש בה וכיוצ"ב.
- על הגזברות למצוא את המנגנון האמין והמשקף ביותר את גודל אוכלוסיית הקיבוץ ולבצע חיוב אמת והוגן של מיסי התנועה מכל הקיבוצים החברים בתנועה.
- כל הנחה מסכום המס שעל קיבוץ לשלם תקבע אך ורק על ידי ועדת ההנחות בהרכב כפי שהוחלט במועצה 1-2019 שנערכה בתאריך 07/02/2019.
- על מוסדות התנועה לקיים את חובתם על פי התקנון והחלטות המועצה ולגבות מכל קיבוץ החבר בתנועה את המיסים ולהמנע מאפליה בין חבריה.
- יש לבחון דרכים לקיצור הזמן לניוד אסמכתאות מהשטח להנהלת החשבונות.

משאבי אנוש ושכר

התנועה הקיבוצית- אגודה שיתופית מרכזית בע"מ (להלן: "התנועה") מבצעת את משימותיה ככלל על ידי כשמונים עובדים ועובדות שמגויסים/ות מבין חברי קיבוצים החברים בתנועה (להלן: "פעילים") ועוד כשמונים עובדים במשרות חלקיות וזמניות לרבות מדריכים.

עיקרי ההמלצות :

- יש לבצע שיחות משוב כפי שמתחייב בהנחיות החוברת הכחולה.
- להגדיר את סמכויות המנכ"לית בגיוס עובדים/ות (לא פעילים) לרבות תאור המשרות הכלולות, תנאי העסקה מקסימליים, אישור ועדת כ"א וכיוצ"ב.
- יש לצרף הגדרה ל"משרת אמון אישית" לפרק העוסק בגיוס עובדים ופעילים ב"חוברת הכחולה".
- יש לנהל תיעוד בכתב לכל ההחלטות שהתקבלו בנושאי משאבי אנוש ושכר כולל מתי, איפה, מי, מה, כמה וכיוצ"ב.
- יש להקפיד על חתימת המנהל הישיר תוך בדיקה סבירות הדיווח הנוכחות של העובד וקבלת הסברים לחריגות.
- מומלץ להגדיר נושא משרה מקצועי שינהל את כל התהליך ויקיים את הפיקוח והבקרה של חובות וזכויות העובדים והמעסיק על פי החוקים, התקנות, נהלים פנימיים ומטרות הארגון.

רכש והתקשרויות

התנועה הקיבוצית- אגודה שיתופית מרכזית בע"מ (להלן: "התנועה") מבצעת את רכש והתקשרויות ככלל על ידי המחלקות והאגפים בליווי ובפיקוח של מנכ"לית ומנהל הכספים של התנועה במסגרת התאגידים השונים בהתאמה לפעילות.

עיקרי ההמלצות :

- יש לרשום פרוטוקול לישיבת סיכום ביצוע מול תקציב של הפעילות.
- יש לעדכן נהלים קיימים בהנהלת החשבונות ובנוסף לנסח בכתב נהלים לפעילים. את הנהלים יש לרכז במחיצת "נהלים" בשרת התנועה לשרות כלל הפעילים והעובדים.
- יש לתעד בכתב את תהליך בחירתו של ספק תוך ציון מי שותף בהחלטה, תאריך, סיבות לבחירה בספק מסויים מול שאר הספקים ולצרף העתקי הצעות של מתחריו.
- יש להקפיד שמנהל הכספים והגזברית לא יחתמו יחד על התחייבויות של התנועה ותאגידיה.
- יש לערוך עם הספקים ונותני השירותים הסכמי התקשרות בכתב, המסדירים את הזכויות והחובות של כל צד להסכם, ולא להסתפק בהצעות או הזמנות עבודה. יש להקפיד על חתימת הספק ומורשי החתימה.
- **ההמלצה העיקרית של הועדה כחלק מהמלצות המבקר היא שהתנועה תאשר נוהל שיקיף את כל פעילות הרכש וההתקשרויות.**
- **הועדה ממליצה לקיים בחינה מעמיקה באפשרות של מינוי של מנהל רכש לתנועה.**

מימון בחירות למזכ"ל- כללי

בהתאם פרק ד' סעיף י"ז. 2. של החוברת הכחולה "ועדת הבחירות המרכזית" באמצעות מבקר התנועה, תבקר את השימוש הנאות באמצעים שהועמדו ע"י התנועה הקיבוצית לרשות המועמדים". בנוסף, סעיף ט"ו. 3. נוהל ערעורים (שם) "ועדת הביקורת תגיש למועצת התנועה... וכן דו"ח הביקורת על התנהלות הבחירות לרבות עמידת המועמדים בכללי הבחירות."

הנחיות מבקר המדינה אינן חלות על הבחירות בתנועה הקיבוצית. יחד עם זאת אנו רואים בתנועה הקיבוצית גוף האמור להתנהל על פי אמות מידה החלות על גופים ציבוריים.

עיקרי ההמלצות לועדת הבחירות המרכזית: (המלצות אלה אינן מובאות לאישור המועצה)

יש להוסיף להנחיות רשימה שמית של תאגידים ופעילויות שפעיליהם ועובדיהם נכללות בהנחיות של ועדת הבחירות. יש לקבוע מרכיב ההקצבה של התנועה שיועבר למתמודד רק לאחר בדיקת המבקר.

יש לקבוע סכום מקסימלי למימון עצמי וכללים לגבי תרומות בני משפחה הסמוכים אל שולחנו של המתמודד.

יש לפרסם את שמות התורמים למתמודדים בבחירות באתר התנועה או מדיה נגישה אחרת.

יש לקבוע מי יכול לתרום כתורם פרטי בדומה להנחיות שקבע מבקר המדינה בהתאמות הנדרשות.

נציין כי "ועדת הבחירות המרכזית" תהיה מופקדת על הבטחת קיומן התקין של הבחירות. לשם כך היא תתקין "תקנון בחירות", לקביעת הסידורים הארגוניים והנהלים הטכניים הדרושים. (החוברת הכחולה)

דוח מעקב יישום המלצות ועדת הביקורת

לא בוצע	לא רלבנטי	בתהליך	בוצע חלקית	בוצע	סה"כ	דוח
	2			4	6	החלוץ למרחב
		1		8	9	הבונים דרור- ספקים
3	3			9	15	תקציב אגף חינוך
1				8	9	מתנדבים
		1	1	11	13	הבונים דרור – מש"א
7	1			10	18	רכב
2	4		1	13	20	שבילים- חינוך חברתי
3			1	2	6	ממשל תאגידי
				6	6	נח"ל
4	2	1	1	4	12	שנת שרות
		1		1	2	הסדרים פנסיונים
20	12	4	4	76	116	סה"כ
17%	10%	3%	3%	66%	100%	אחוזים

דוח מעקב אחר ביצוע החלטות שנת 2021

מזכירות:

מתוך 32 החלטות שנבדקו נמצא כי בוצעו 27 ההחלטות, 2 החלטות בוצעו חלקית, 2 החלטות בתהליך ביצוע והחלטה אחת לא רלבנטית.

מועצה:

נוכחות הצירים במועצה ובוועידה הייתה כדלקמן:

15/11/21 ועידה	30/09/21 זום	12/07/21 עין חרוד מאוחד	10/06/21 זום	23/02/21 זום	
140	115	98	111	117	קיבוצים
220	145	127	153	163	צירים
7	6	9	7	10	(+) נבחרי מועצה

תודה רבה